

NBM-002-001212 Seat No. _____

First Year B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Accounting & Finance - II

(Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001212

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ ગાયત્રી અને ઉર્વશી સોલ્વીસીટર પેઢીના ભાગીદારો ૧:૧ના પ્રમાણમાં ૨૦
નફો-નુકસાન વહેંચે છે. તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજનું કાયું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે
હતું.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
અસીલખાતા (ફી-બાકી)	૧,૦૦,૦૦૦	મૂડી :-	
બેંક અસીલ	૨૦,૦૦૦	ગાયત્રી	૧,૨૦,૦૦૦
બેંક-પેઢી	૫૦,૦૦૦	ઉર્વશી	૮૦,૦૦૦
પગાર	૬૦,૦૦૦	ફી	૫,૦૦,૦૦૦
દેવાદાર	૨૦,૦૦૦	અસીલ એડવાન્સ	૨૦,૦૦૦
ઓફિસ-ખર્ચ	૪૦,૦૦૦	લેણદાર	૪,૦૦૦
મોટરકાર-વાહનો	૨,૪૦,૦૦૦		
લાયબ્રેરી-પુસ્તકો	૧,૨૦,૦૦૦		
અસીલોના પરચૂરણ ખર્ચ	૩૦,૦૦૦		
ખાતાવહી			
પરચૂરણ ખર્ચ	૧૪,૦૦૦		
મેગેઝિન-લવાજમ	૧૮,૦૦૦		
તાર-ટપાલ	૫,૦૦૦		
સ્ટેશનરી	૩,૦૦૦		
મુસાફરી-ખર્ચ	૪,૦૦૦		
	૭,૨૪,૦૦૦		૭,૨૪,૦૦૦

નીચેની વિગતો ધ્યાનમાં લઈ તા. ૩૧-૧૨-૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના સોલ્વીસીટર પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો. (રોકડ પદ્ધતિથી)

- (૧) મૂડી પર ૬% લેખે વ્યાજ ગણો.
- (૨) રૂ. ૩,૦૦૦ અસીલવતી ચૂકવેલ ખર્ચના હતા જે પરચૂરણ ખર્ચ ખાતે નોંધાયેલ છે.
- (૩) મોટરકાર-વાહન પર ૧૦% અને પુસ્તકો પર ૫% લેખે ઘસારો ગણો.
- (૪) એક અસીલ પાસેથી પરચૂરણ ખર્ચ પેટે રૂ. ૧૦,૦૦૦ મળેલ તેનો સમાવેશ અસીલ એડવાન્સમાં થયેલ છે.
- (૫) અધુરાકામની બાકી રૂ. ૪૦,૦૦૦ હતી.

તા. ૧-૧-૨૦૧૭ થી ભાગીદારોનું નફા-નુકસાનનું પ્રમાણ ૩:૨ રહેતો પેઢીનો નફો કેટલો થશે ?

અથવા

- ૧ હિરલ, હિરવા અને હિમાદ્રી ૨:૨:૧ ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતાં એક ૨૦ સોલ્વીસીટરની પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. ૩૧-૩-૧૬ ના રોજ તેમની બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

ઉધાર બાકી	રકમ (રૂ.)	જમા બાકી	રકમ (રૂ.)
અસીલોના ખાતા.	૭૦,૦૦૦	ભાગીદારોની કુલ મૂડી	૫,૬૦,૦૦૦
પગાર	૪૦,૦૦૦	કુલ ફી	૪,૧૦,૦૦૦
પુસ્તકો	૩૫,૦૦૦	અસીલોના ખાતા	૧૦,૦૦૦
દેવાદાર	૧,૧૩,૦૦૦	લેણદારો	૭૦,૦૦૦
સ્ટેશનરી	૭,૫૦૦	અસીલોના પરચૂરણ	
બેંક	૪૫,૦૦૦	ખર્ચની ખાતાવહી	૭,૫૦૦
વીજળી ખર્ચ	૨,૦૦૦		
મકાન	૫,૦૦,૦૦૦		
મોટરકાર	૧,૦૦,૦૦૦		
ઓફિસ ખર્ચ	૧૮,૦૦૦		
મેગેઝિન-લવાજમ	૪,૦૦૦		
તાર ટપાલ	૩,૦૦૦		
ફર્નિચર	૧,૨૦,૦૦૦		
	૧૦,૫૭,૫૦૦		૧૦,૫૭,૫૦૦

હિમાદ્રીની મૂડી હિરવાની મૂડીના ૫૦% અને હિરવાની મૂડી હિરલની મૂડીના ૫૦% છે. નીચેની માહિતી પરથી ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- (૧) અસીલવતી ચૂકવેલ રૂ. ૧,૦૦૦નો સમાવેશ ઓફિસ ખર્ચમાં થયેલ છે.
- (૨) એક અસીલ પાસેથી પરચૂરણ ખર્ચ પેટે રૂ. ૫,૦૦૦ મળેલ તેનો સમાવેશ અસીલોના એડવાન્સ ખાતામાં થયેલ છે.
- (૩) મકાન, મોટરકાર અને ફર્નિચર તેમજ પુસ્તકો પર ૧૦% લેખે ઘસારો ગણો.
- (૪) મળવાની બાકી ફી રૂ. ૩૦,૦૦૦
- (૫) મૂડી પર ૧૦% વ્યાજ ગણો.
- (૬) વર્ષના અંતે અધૂરાકામ રૂ. ૧૫,૦૦૦ના હતા.
 - (અ) ૩૧.૩.૧૬ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના રોકડના ધોરણે વાર્ષિક હિસાબ તૈયાર કરો.
 - (બ) તા. ૧-૪-૨૦૧૬થી ભાગીદારોનું નફા-નુકશાનનું પ્રમાણ ૫:૩:૨ રહેતો પેઢીનો નફો કેટલો રહેશે ?

૨ અમદાવાદ મુખ્ય ઓફિસ દ્વારકા શાખાને મૂળકિંમત પર ૨૫% નફો ૨૦
ચઢાવીને ભરતિયા કિંમતે માલ મોકલે છે. શાખા અંગેની જરૂરી માહિતી
નીચે મુજબ છે :

વિગત	૧-૧-૧૬	૩૧-૧૨-૧૬
સ્ટોક (ભરતિયા કિંમત)	૪૫,૦૦૦	૩૬,૦૦૦
પેટા રોકડ	૩૦૦	૧૫૦
દેવાદારો	૩૦,૦૦૦	૪૨,૦૦૦
ફર્નિચર	૧૫,૦૦૦	૧૩,૫૦૦

મુખ્ય ઓફિસે શાખાને મોકલેલ રોકડ :-

ભાડું	૫,૪૦૦
પગાર	૧૮,૭૫૦
કરવેરા	૬,૦૦૦
જાહેરાત	૧૫,૦૦૦
પેટારોકડ	૩૦૦
વર્ષ દરમ્યાનના વ્યવહારો :	રકમ (રૂ.)
શાખાને મોકલેલ માલ (ભ.કિં.)	૩,૬૦,૦૦૦
શાખાએ પરત કરેલ માલ (ભ.કિં.)	૧૮,૦૦૦
ગ્રાહકોએ પરત કરેલ માલ	૮,૦૦૦
ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રોકડ	૧,૫૦,૦૦૦
કુલ-વેચાણ	૪,૭૪,૦૦૦
ધાલખાધ	૩,૦૦૦

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી અમદાવાદ મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં

- (૧) શાખા ખાતું
- (૨) શાખાનું વેપાર ખાતું
- (૩) શાખા નફા, નુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૨ ડાકોરની એક શાખા ડીસામાં આવેલી છે. મુખ્ય ઓફિસ શાખાને મૂળકિંમત ૨૦ પર ૨૦% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમતે માલ મોકલે છે. શાખા રોકડ તેમજ ઉધાર માલનું વેચાણ કરે છે. શાખા દ્વારા મેળવેલી બધી જ રોકડ મુખ્ય ઓફિસને મોકલી આપવામાં આવે છે.

નીચેની માહિતી પરથી ૩૧-૧૨-૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર ખાતું અને શાખા નફાનુકસાન ખાતું તેમજ જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

વિગત	૧-૧-૧૬	૩૧-૧૨-૧૬
શાખા દેવાદારો	૩૦,૦૦૦	૫૪,૦૦૦
શાખા માલ-સ્ટોક (ભ.કિં.)	૬૦,૦૦૦	૪૮,૦૦૦
શાખા પેટા રોકડ	૬૦૦	?
ફર્નિચર	૧૮,૦૦૦	?
પગાર ચૂકવવાનો બાકી	૧,૮૦૦	૧,૨૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૧,૨૦૦	?

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :-

- (૧) શાખા દ્વારા પરત કરેલ માલ (ભ.કિં.) ૧૨,૦૦૦
- (૨) શાખાને મોકલેલ પેટારોકડ ૧,૮૦૦
- (૩) રોકડ વેચાણ ૮૪,૦૦૦
- (૪) શાખાને મોકલેલ માલ (ભ.કિં.) ૨,૪૦,૦૦૦
- (૫) દેવાદાર પાસેથી મળેલ રોકડ ૧,૫૦,૦૦૦
- (૬) શાખા દ્વારા ચૂકવેલ પરચૂરણ ખર્ચા ૧,૮૨૦
- (૭) ધાલખાધ ૩,૬૦૦
- (૮) શાખાને મોકલેલ ફર્નિચર (૧.૧૦.૧૬) ૧૨,૦૦૦
- (૯) દેવાદારને આપેલ વટાવ ૨,૪૦૦
- (૧૦) દેવાદાર દ્વારા શાખાને પરત માલ ૬,૦૦૦

(૧૧) ખર્ચ માટે શાખાને મોકલેલ રોકડ :-

કરવેરા	૨,૦૦૦
વીમો (૩૧.૩.૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે)	૨,૮૮૦
મજૂરી	૫,૪૦૦
પગાર	૨૧,૬૦૦
ભાડું	૪,૦૦૦
જાહેરાત	૩,૦૦૦

અન્ય માહિતી :

(૧) ફર્નિચર પર ૧૦% લેખે ઘસારો ગણો

(૨) તા. ૩૦-૧૧-૨૦૧૬ના રોજ રૂ. ૬,૦૦૦ ભરતિયા કિંમતનો માલ આગથી નાશ પામ્યો હતો. જેનો વીમા કંપનીએ પૂરી રકમનો દાવો મંજૂર રાખ્યો છે.

૩ એક કારખાનાના મકાનની પુનઃસ્થાપના કરવામાં આવે છે. તેની પડતર રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ હતી. તેની પુનઃ સ્થાપના રૂ. ૨૪,૦૦,૦૦૦ ની કિંમતે કરવામાં આવે છે. પડતરના ખર્ચમાં માલસામાન, મજૂરી અને અન્ય ખર્ચાઓનું પ્રમાણ ૫:૩:૨ હતું. મૂળબાંધકામ થયું હતું તેની સરખામણીમાં માલસામાનમાં ૨૦%, મજૂરીમાં ૧૦% અને અન્ય ખર્ચમાં ૫%નો વધારો થયો છે. રૂ. ૫૦,૦૦૦નો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં વપરાયો હતો જેનો ઉપર જણાવેલ ૨૪,૦૦,૦૦૦માં સમાવેશ થતો નથી. જૂના માલસામાનનું વેચાણ રૂ. ૩૦,૦૦૦માં કરવામાં આવ્યું હતું.

જૂના મકાનની પુનઃસ્થાપના કરવા ઉપરાંત એક ગેસ્ટ હાઉસ રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ના ખર્ચે બાંધવામાં આવ્યું હતું. ખર્ચાઓનું યોગ્ય વર્ગીકરણ કરી જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

૩ એસ્સાર કંપની પોતાની ફેક્ટરીના અમુક ભાગને રૂ. ૧૬,૦૦,૦૦૦ના ખર્ચે ૧૫ પુનઃબાંધકામ કરવામાં આવ્યા. આ જૂના ભાગની ફેક્ટરીની કિંમત રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ હતી. જૂની માલસામગ્રીના વેચાણના ૬૦,૦૦૦ ઉપજ્યા છે. અને રૂ. ૪૦,૦૦૦ની કિંમતની જૂની માલસામગ્રીનો નવા બાંધકામમાં ઉપયોગ કરવામાં આવેલો છે. જેનો ઉપર જણાવેલ ૧૬,૦૦,૦૦૦ના ખર્ચમાં સમાવેશ થાય છે. જૂની ફેક્ટરી બંધાયેલ હતી તે કરતા અત્યારે માલસામાન અને મજૂરીની કિંમત અનુક્રમે ૨૫% અને ૧૭.૫% વધુ છે. અત્યારે તે વખતે માલસામગ્રી અને મજૂરી ખર્ચનું પ્રમાણ ૩:૨ નું છે.

આ અંગે જરૂરી આમનોંધ લખો અને મૂડીખર્ચ તેમજ મહેસુલી ખર્ચની ફાળવણી કરો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૫

- (૧) મૂડી માળખાનું મહત્ત્વ
- (૨) મૂડી પડતરનો આધુનિક ખ્યાલ
- (૩) મૂડી મિલકત નિર્ધારણ મોડેલ
- (૪) આદર્શ મૂડી માળખાનાં લક્ષણો
- (૫) રાખી મૂકેલી કમાણીની પડતર
- (૬) મૂડી માળખાને અસરકર્તા પરિબલો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Right side figures indicate marks.

- 1 Shri Gayatri and Shri Urvashi are partners of solicitors' firm and partners sharing profit losses in ratio of 1:1. Following is their trial balance as on 31.12.2016 20

<i>Particular</i>	<i>Rs.</i>	<i>Particular</i>	<i>Rs.</i>
Clients' A/c. (Fees not collected)	1,00,000	Capital A/c. Gayatri	1,20,000
Bank Balance		Urvashi	80,000
Clients	20,000	Fees	5,00,000
Bank Balance Office	50,000	Advance received from clients	20,000
Salary	60,000	Sundry Creditors	4,000
Debtors	20,000		
Office expenses	40,000		
Motor-car vehicles	2,40,000		
Library books	1,20,000		
Clients ledger A/c of Misc. Expenses	30,000		
Miscellaneous Exp.	14,000		
Magazine-Subscription	18,000		
Postage expense	5,000		
Stationary expense	3,000		
Travelling expense	4,000		
	7,24,000		7,24,000

Prepare final accounts of the firm for the year ended on 31.12.2016 on cash base method and considering the following additional information.

- (1) Charge interest @ 6% on capital
- (2) Rs. 3000 paid for clients are included in the misc. exp.
- (3) Provide 10% depreciation on motor car vehicles and 5% on library books.
- (4) Clients advances included Rs, 10,000 received a client for his miscellaneous expenses.
- (5) Incomplete work at the end of the year is Rs. 40,000.

From 1.1.2017 partners agree to change their profit sharing ratio is 3:2 then what will be the effect on profit ?

OR

- 1 Hiral, Hirva and Himadri are partners sharing Profit **20**
and Loss in the ratio of 2:2:1 in a solicitor firm their balances as at 31st March 2016 were as under :

<i>Debit balance</i>	<i>Rs.</i>	<i>Credit balance</i>	<i>Rs.</i>
Accounts of clients	70,000	Total capital	
Salaries	40,000	of partner	5,60,000
Library books	35,000	Total fees	4,10,000
Debtors	1,13,000	Accounts of Clients	10,000
Stationary	7,500	Creditors	70,000

Bank	45,000	Sundry expense	
Electricity		ledger of client	7,500
Charges	2,000		
Office Building	5,00,000		
Motor Car	1,00,000		
Office Exp.	18,000		
Magazine			
Subscription	4,000		
Postage	3,000		
Furniture	1,20,000		
	10,57,500		10,57,500

Capital of Himadri is 50% of Hirva and capital of Hirva is 50% of Hiral. Prepare annual accounts of firm for the year ending on 31.3.2016 from following details.

- (1) Rs. 1000 paid for clients are included in office expenses.
- (2) Rs. 5000 received from a client for Sundry expense are credited in advance account of client.
- (3) Provide 10% depreciation on building, motorcar, furniture and library books.
- (4) Fees to be received Rs. 30,000.
- (5) Charge 10% interest on capital.

- (6) Unfinished work Rs. 15,000 at the end of year
- (a) Prepare annual accounts on cash basis for the year ending on 31.3.2016.
- (b) Find out the profit of the firm if ratio of profit sharing is charged to 5:3:2 from 1.04.2016

- 2 Ahmedabad Head Office sends goods to Dwarka branch **20**
at invoice price adding 25% on cost price. Necessary information regarding branch are as under :

<i>Particulars</i>	<i>1.1.16</i>	<i>31.12.16</i>
	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Stock (invoice price)	45,000	36,000
Petty Cash	300	150
Debtors	30,000	42,000
Furniture	15,000	13,500

Cash sent to branch by Head Office :

Rent	5,400
Salaries	18,750
Taxes	6,000
Advertisement	15,000
Petty Cash	300

<i>Transactions during the year :</i>	<i>Rs.</i>
Goods sent to branch (invoice price)	3,60,000
Goods returned by branch (invoice price)	18,000
Goods returned by customers.....	9,000
Total sales	4,74,000
Bad debts.....	3,000
Cash received from customers	1,50,000

Prepare the following in Ahmedabad head office books from the above information :

- (1) Branch Account
- (2) Branch's Trading Account
- (3) Branch's Profit and Loss Account

OR

- 2** Dacor has a branch in Disa. H.O. sends goods to branch **20**
at invoice price adding 20% on cost price. Branch sells the goods for cash and credit. All cash received by the branch are remitted to the H.O.

From the following information of the branch for the year ended 31st December 2016, prepare the branch account and branch trading and branch Profit and Loss Account in the H.O. Books and also necessary other accounts.

<i>Particulars</i>	<i>1.1.16</i>	<i>31.12.16</i>
	<i>(Rs.)</i>	<i>(Rs.)</i>
Branch Debtors	30,000	54,000
Branch Goods Stock		
(invoice price)	60,000	48,000
Branch petty cash	600	?
Furniture	18,000	?
Outstanding salary	1,800	1,200
Pre-paid insurance	1,200	?

Transactions during the year :

Rs.

(1) Goods returned by branch (invoice price).....	12,000
(2) Petty cash sent to branch	1,800
(3) Cash Sales	84,000
(4) Goods sent to branch (invoice price)	2,40,000
(5) Cash received from debtors	1,50,000
(6) Sundry expenses paid by branch	1,920
(7) Bad debts	3,600
(8) Furniture sent to branch (1.10.16)	12,000
(9) Discount allowed to debtors	2,400
(10) Goods returned by debtors to branch	6,000

(11) Cash sent to branch for expenses :

Taxes	2,000
Insurance (for the year ended on 31.3.17)	2,880
Labour	5,400
Salaries	21,600
Rent	4,000
Advertisement	3,000

Other Information :

- (1) Provide 10% depreciation on furniture.
- (2) Goods worth Rs. 6,000 invoice price was destroyed by fire on 30.11.2016, for which the insurance company has sanctioned the claim for full amount.

- 3** A factory building is rebuilt with the cost of Rs. 24,00,000. **15**
Original cost was 10,00,000. Proportion of material, labour and other expenses is 5:3:2 and cost of material, labour and other expense rises by 20%, 10% and 5% respectively. Use of old material in new buildings worth Rs. 50,000 and is not included in above cost of Rs. 24,00,000. Scrap material was sold for Rs. 30,000. In addition to new factory building, a new guest-house at the cost of 8,00,000 was also constructed. Calculate a revenue and capital expenditure and write journal entries.

OR

- 3** Essar Co. rebuilt and re-equipped its certain portion of works at the cost of Rs. 16,00,000. The cost of portion so superseded was Rs. 10,00,000. Scrap of old material was sold Rs. 60,000 and old material used in new construction worth Rs. 40,000. This is included in cost of Rs. 16,00,000. **15**

Proportion of material and labour at present and in past is 3:2 and increase in cost of material is 25% and that of labour is 17.5%.

Pass journal entries to record above transaction.

- 4** Write short notes : (any three) **15**
- (1) Importance of capital structure
 - (2) The modern approach of cost capital
 - (3) Capital Asset Pricing Model
 - (4) Characteristics of Ideal Capital Structure
 - (5) Cost of retained earning
 - (6) Factors affecting capital structure.